

Rekli su o *Ceci Kitić*:

„Svetlana Kitić, 17-godišnja učenica drugog razreda Trgovačke škole u Beogradu, članica Radničkog, proglašena je na Prvom svetskom prvenstvu za juniorke za najbolju igračicu turnira. Njen otac Dušan, izjavio je tim povodom: *To zvanje zaslužuje samo onaj ko ume da ga nosi.*“

Tempo

„Svetlana Kitić je moj tip sportistkinje i to u svakom pogledu. Zaslužuje da joj se svi dive.“

Pevač Mišo Kovač

„Najbolja jugoslovenska igračica je prirodni talenat. Vulkan igračkog šarma, spretnosti, veštine postizanja golova i organizovanja igre svojih drugarica. Za nas Tunižane, to je najbolji propagator ženskog sporta.“

L`Aksion

„Svetlana Kitić treba uvek da bude u prvoj sedmorki, da igra, da bude glavna igračica, oslonac državnog tima. Ona treba da oseti da je šef orkestra, a ne četvrta violina, da ulazi u igru u drugom poluvremenu, da služi za izvođenje sedmeraca. Ona je stvorena da bude komandant, iako je trenutno u krizi i više na klupi nego na parketu. Ona je nenadmašan potencijal i to je već mnogo puta dokazala. Zato, pustite Cecu da stalno igra!“

SN, Andro Kuh

„Jedna od najdarovitijih mladih sportistkinja Jugoslavije je Svetlana Kitić – budućnost našeg ženskog rukometa. Na SP u ČSSR bila je među najboljim, u finalu najbolja, zato svetski stručnjaci obraćaju na nju posebnu pažnju u susretima sa našom reprezentacijom. Dobija posebne čuvare, na nju se budno motri, sve to pokazuje o kakvoj igračici se radi.“

Politika

„Ova zanosna i vatrena djevuška igrački je fenomen kakav se rađa jednom u sto godina! Bile smo veliki rivali i prijatelji. Predodređena da je proglašena za mis mnogih turnira, bila je igračica univerzalnih sposobnosti, veliki znalac bogatog igračkog repertoara i sama je mogla da odluči utakmicu. Postizala je velelepne golove, tehnički izrađene do perfekcije. Plejmejker prefinjenih poteza kojima je znala da iznenadi i sebi, u igračkom smislu, dorasle suparnice.

Treneri su u njoj imali „produženu ruku“. Iako pripadnik nešto starije generacije, moram priznati da sam od lepe i šarmantne Jugoslovenke „pokupila“ mnoge igračke cake. Samo onaj ko je igrao protiv nje, može shvatiti njenu igračku veličinu. Uvek smo bile na mucu kako je zaustaviti. Posebno je cenio i respektovao moj pokojni suprug i trener Igor Turčin, za njega je bila pojam igračkog savršenstva.

Ko će naslediti Svetlanu Kitić? Niko! Nezamenljiva je i neprevaziđena.“

Zinaida Turčina,
najbolja igračica *Spartaka* iz Kijeva, kapiten *Zbornaje*

„Među najvećim asovima, Svetlana Kitić je na mene ostavila najsnažniji utisak, ne samo kao igračica, već i kao ličnost. Nije bila samo velika igračica već i oličenje korektnosti i sportskog ponašanja. Verovala je sudijama i tako se ponašala prema njima. Njoj je bilo najvažnije da igra, daje golove i nadmeće se sa suparnicama koje često nisu birale sredstva da je zadrže. Znala je da otrpi i nastavi igru bez rasprava i dobacivanja. Ponašala se dostojanstveno, u maniru istinskih asova. Osim što je bila privlačna žena, osvajala je na prvi pogled, bila je isto tako skromna, ponekad i malo drska, ali u suštini korektna, pravi lider i vođa ekipe.“

Internacionalni sudija Milan Valčić

„U čemu je tajna fenomena Svetlane Kitić? Nema je. Ona je izraz suštinske prirodnosti i otvorenosti, jedinica rukometne i sportske originalnosti, živa kreacija u zavodljivom telu. Pre svega žena. A u ženi se mnoge tajne kriju...“

Sportski žurnal

Biblioteka
BIOGRAFIJE
knjiga 1.

DOBRA KNJIGA

Svetlana Vujčić
CECA – priča o Svetlani Kitić,
najboljoj rukometašici sveta svih vremena

Izdavač
Dobra knjiga doo
Ustanička 64/17, Beograd

Za izdavača
Goran Milenković

Saizdavač
Kompanija Milenium grup doo,
Direkcija za marketing
i izdavačku delatnost

Za saizdavača
Sanja Veljović

Plasman
011/240 22 22, 011/24 55 026,
069/22 33 763

Urednik izdanja
Vladeta Nedeljković

Redaktura i lektura
Milan Mladenović

Korektura
Goran Milenković

Dizajn i prelom
Olja Stanić

Štampa
Elvod-print, Lazarevac

Tiraž
6.500 primeraka

Copyright © Dobra knjiga
Sva prava autora i izdavača su zakonom zaštićena.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

796.322:929 Китић С.

ВУЈЧИЋ, Светлана, 1960-

Сеса : приča о Svetlani Kitić, najboljoj rukometašici sveta svih vremena /
Svetlana Vujčić. - Beograd : Dobra knjiga, 2012 (Beograd : Elvod-print). - 133
str. ; 20 cm. - (#Biblioteka #Biografije ; #knj. #1)

Tiraž 6.500. - Str. [134-135]: Priča o dve Svetlane / Vladeta Nedeljković.

ISBN 978-86-86013-16-3

a) Китић, Светлана (1960-)
COBISS.SR-ID 193755404

Svetlana Vujčić

Ceca

*Priča o Svetlani Kitić,
najboljoj rukometašici sveta svih vremena*

DOBRA KNJIGA

Zahvaljujemo se na podršci:

Rukometnom savezu Srbije
Ministarstvu omladine i sporta Republike Srbije
rukometnom klubu *Radnički 1949*
Sportskom društvu Radnički
klubu *Santo Domingo*
gospodinu *Milošu Mitroviću*
i jednoj divnoj prijateljici

Vrata su popuštala pod udarcima, ali ona ništa nije čula. *Možda mi se posreći da nestanem zauvek*, pomisli Svetlana. *Sve je krenulo pogrešnim putem, velikom brzinom. Ako udarim...*

– Cecooo, Cecooo! – vikala je Ema panično i, najzad, pritisnula kvaku. U golom hodniku nije bilo nikog, samo gomila razbacanih stvari, zastrašujućeg oblika u polumraku. To više nisu bili veseli dresovi puni života i meki, svilenkasti šortsevi koji se opojno pripijaju uz njeno savršeno izvajano telo. U njima je tako strasno umela da se uvija pri svakom pokretu kao neraskidivi deo igre, jedinstvene energije koja predstavlja sam život. Lepota, radost, neobuzdana mladost, to je bila ona. A, sada...

– Dobro sam, tu sam, u sobi – bezbojnim glasom Ceca se odazva drugarici. – Ema, ja tonem... Tek sada znam šta znači izgubiti...

Bila je na ivici očajja i ko zna koji put se zapitala da li je ispravno postupila kada je rukometu po drugi put rekla *da*, napustila drugi brak, u sudnici izgubila pravo na petogodišnjeg sina, bukvalno ostala bez prebijene pare. Zнала je odgovor, a ta spoznaja ranjavala je njenu dušu sve dublje i bolnije, tupo prolazila kroz njene hladne kosti i zgrčene mišiće, kroz svaku izmučenu ćeliju njenog božanskog tela. Bolelo je kao... *Mora da je smrt ovakva*, šaputala je.

– Nije greška, mora ovako, prosto mora, to jedino znam. Ne znam zašto, samo znam da moram izdržati. Mogu ja to, mogu, je l' da... Još ne znam kako, šta da uradim... Kuda da krenem, ili stanem, ali, izguraću – brisala je drhtavom rukom suze i krupnim, tamnim očima u kojima se više ništa nije ogledalo, zurila kroz Emu. – Sve će proći, takav je život, mora proći, pa i ova bedna '87. Sve...

Bilo je lakše. Nagomilani bes i dubok osećaj beznađa polako su nestajali sa svakom izgovorenom reči, topili se u moru njene ljubavljju uvek ispunjene duše. Neobjašnjive, ničim izazvane ljubavi, one, zbog koje je uvek verovala da vredi živeti, zbog svega i ni zbog čega, prosto biti i svom se iskazivanju radovati. Udisati vazduh, ravnomerno, na par sekundi, tačno na koliko sad vidi prizore iz svog života.

Kad joj se učinilo da više nema izlaza, samo trenutak posle mračne pomisli da je najbolje nestati, žudno je udahnula vazduh, kao davljenik na čije je modre usnice neko iznenada spustio svoje, tople; kao čovek kome je s neba pružena još jedna prilika, spas.

A, spasilac i sudija, bili su jedna te ista osoba. Ona.

Glupo je druge kriviti, jalovo je i suvišno bilo koga optuživati, pa i samu sebe, mislila je, dok je odsutnim pogledom pratila lenjo njihanje odavno suvog dresa na terasi. Crvenog dresa sa brojem 6. Gledala je u njega utrnulo, prateći linije u tkanju, tanke, sve tanje linije u razlivenom tkanju. Sve je opet bilo crveno, halapljivo crveno, preteći da je sasvim prouta.

Tako sam umorna, tako strašno umorna, mrmljala je.

* * *

– Svetlana, ne diraj očevo dres, ostavi kopačke, nije to za tebe, slomićeš se! Bože, šta ću s tim detetom – grdila je Ivanka Kitić šestogodišnju kćerku i vraćala muževljevu fudbalsku opremu na staro mesto.

– Ići ćeš ti meni u školu, da vidiš kako ćeš se smiriti!

Ništa nije vredelo. Svako dvorište u Tuzli za nju je bilo izazov, mesto na kome treba nešto novo da se proba, osvoji teritorija, otkrije tajna, izmisli šta novo, lakše, brže, zanimljivije. Uvek orna za pokret, ostvarenje svake nove slike iz svoje vragolaste glavice, ni oko čega se nije ustezala, ni na kog osvrkala. Malo ko od dece je mogao da je prati i razume, ali su i ne znajući zašto, najčešće trčali baš za njom, kao mali poslušni vojnici za svojim komandantom. Nije bilo važno ni gde ni zašto, još manje kada, jer znalo se, u akciju sa Svetlanom uvek se kretalo odmah.

A smišljala je igre nemilice, dnevno po nekoliko. Bilo je tu svega: od lova na retke insekte (*Šta se koga tiče što su to sve naši mravi i komarci*), nekim na brzinu sklepanim mrežicama, kopanja rovova oko dvorišta, svim mogućim alatima, do ozbiljnih poduhvata koji bi trajali danima, strateških ratova.

Ugnjetavani Indijanci su morali da pobede, to se znalo, lično bi se ona postarala da tako bude. Kao i da oholi budu kažnjeni za neverovatan bezobrazluk i nasilništvo nad nemoćnima. Spas je jadnicima redovno stizao u poslednjem času i to na najrazličitije načine, uvek nekim herojstvima, a glavni junak se posle teškog boja i raznoraznih dokaza hrabrosti ravnim naporima najvećih predvodnika, redovno zaljubljavao u najlepšu devojkicu. A, zna se ko je to bio.

Dozlaboga izazovna i zračea, ta naša lepotica, obučena u prastare, iscepane krpe i sva izgaravljena, kobajagi od teškog rada u siromaštvu i bedi, ali hrabra i predobra, spremno bi dočekala svog princa. Svetlani nije bilo teško da se uživi u tu ulogu, stvarno je verovala da je baš ona ta, odabrana. I, bila je...

Nikog nije ostavljala ravnodušnim. Kod većine ljudi je kroz život budila snažna osećanja, pa su zbog takvih emocija i oni kojima se kao lik nije dopadala, morali da joj, bar u sebi, odaju priznanje. Zbog smelosti da krene za svojim i najbeznačajnijim snovima, što sledi svoj put i ostvaruje se, što živi sebe.

– A što da me ne vole, pa ja svima mislim samo dobro! Nikom se ne mešam u život, ne osuđujem i ne analiziram tuđe postupke, sve prihvatam i u svemu gledam samo lepu stranu. Ti bar znaš do koje mere sam u stanju da gledam ne kroz ružičaste, već kroz najcvetnije na svetu naočare – govorila mi je mnogo godina kasnije.

I stvarno, tako je to kod nje izgledalo, mada je za takvu vrstu čarolije neretko visoku cenu plaćala. Nije volela da se nespোরазумима poklanja prevelika pažnja (*Život je da se uživa!*), da se gubi vreme na rasprave i svađe, sve je razrešavala brzo, burno i žestoko.

Najvatrenije bi reagovala ako joj nešto ne ide od ruke. U mlađim godinama to je rešavala kratkim, snažnim vriskanjem do suza, sunožnim skakanjem po zemlji dok ne digne gomilu prašine, ili lupanjem pesnicama po najbližem predmetu, nikad duže od minut-dva. Umela je i po koju čašu silinom da razbije, ili šta drugo što joj se nađe pri ruci, a kao već odrasla žena i dobro da podvikne, narogušena i sva crvena od ljutnje,

ali i u najvećim izlivima prkosa i besa u njenim očima bi blistale tople iskre ljubavi.

Stariji su joj, baš kao i deca, takođe teško odolevali, voleli su njene vragolije. Učitelji su joj gledali kroz prste kad zakašni ujutru u školu, još čupava i neumivena, s kiflom u ustima, ili kad zbog nekog samo njoj znanog nemira poželi ranije da izađe iz učionice, eto tako, iz čistog hira. Zato što je napolju sunčano, što miriše tek pokošena trava, ili ima snega, pa da zahvati onako u naletu, ili poželi prva da sačeka dečake u dvorištu i napadne „iz svih oružja“.

Sve su joj dozvoljavali, pa je stizala više puta u toku dana da obiđe najomiljenije mesto, fudbalski stadion u Tušnju.

Kasnila je na ručak, redovno zbog toga dobijala batine od majke, ali nije odustajala. Posle umilnog, *izvini mamice, neću više nikad*, radila je opet po starom. Uletala je u kuću trčeći kao bez duše, natovarena školskom torbom, loptama i kojekakvim, usput skupljenim sitnicama, jela najčešće s nogu.

Za užinu bi na brzinu zgrabila krišku hleba namazanu mašću, posutu alevom paprikom, strpala je među zube, da bi se rukama spretno odbijala o gelender. U skoku bi, u tren oka, opet bila na ulici. U takvoj žurbi, svašta bi iz njenih džepova i ruku ispadalo, neretko i namazano parče hleba, pa su je stalno i vrapci jurili; otkinula bi im deo, a drugi vraćala u usta posle kraćeg pirenja i ne gledajući da li je čisto, nastavila predano i žustro da žvaće. Da ne dangubi, da slučajno nešto ne propusti od igre.

Usta bi brisala rukavom, a onda ga, da je mama opet ne bi grdila što brzo isprlja stvari, pred kućnim vratima trljala pljuvačkom, a blatnjave cipele o nogavice prekratkih panta-

lona. Izgledale su i dva broja šire, jer su joj džepovi uvek bili pretrpani raznim sitnicama. Majka joj je često govorila da pre pranja odeće uvek očekuje da iz njih i žabe počnu da iskaču i strpljivo, u veliku kutiju, odlagala sve njene „neophodne krupnice”.

Neodoljivo je podsećala na *Pipi Dugu Čarapu*, tu neustrašivu, najslobodniju devojčicu na svetu, i baš kao ta pegava junakinja švedske književnice Astrid Lindgren, i Svetlana Kitić je obeležila ceo jedan vek.

* * *

Zeleno igralište fudbalskog stadiona *Tušanj* imalo je posebnu draž. Lako je preskakala žičanu, zarđalu ogradu, ili se jednostavno i vešto, bez ogrebotina provlačila kroz veće rupe oko stadiona, nekad i samo da bi bosa hodala po kratkoj travi, uživanja radi, obavezno s loptom. Kad nije smela da izađe napolje, satima bi piljila u teren sa terase i kad nikog nije bilo, zamišljala događaje. Mnogo je volela da maštari. Znala je po celu utakmicu u glavi da odigra, a glavni junak, zna se, bio je njen otac. Bilo joj je lako da smišlja, ali i usvaja sve fudbalske pokrete i odlično je baratala loptom.

Neretko je gledala oca i dok trenira, a na utakmicama bi navijala iz sveg grla da postigne gol, vrištala i dobacivala kroz prozor, kao da je neko tamo čuje. U sivom, rudarskom naselju Lipnica kod Kreke, odjekivali su njeni povici svaki božji dan.

Kitići su bili starosedeooci u Tuzli, Svetlanin otac Dušan vredno je radio kao referent zaštite na radu tuzlanskih rudnika i izdržavao petočlanu porodicu. U slobodno vreme je igrao fudbal.

– Fudbal nije za devojčice, bolje je da trčkaraš sa drugaricama po školskom dvorištu, igranj se malo i sa njima – savetovao je i Svetlana se ubrzo našla na atletskoj stazi. Skok udalj, trčanje na 400 metara, u svemu tome je takođe uživala i bila uspešna, ali nju to nije držalo zadugo.

– Neću više to, tata, tako je dosadnooo! Samo trčim kao luda, nemam ni s kim da pričam, a nema ni lopte da se zabavim.

Košarkaška je bila skoro idealna za nju. Jeste malo veća od fudbalske, trapava i nezgrapna, gundala je, ali može da prođe. Dobro odskače. Jurila je na treninge kao bez glave i veoma vešto vodila loptu svojim neobično velikim šakama.

– Ruke i stopala – šaputala je majka Ivanka – ima brate, kao da joj je više od jedanaest godina, gde i to baš da nasledi od mene. Gordana i Slobodan su drugačiji, nekako skladniji...

– Jeste, pa ja posle moram da ih branim kad ih neko dira – uzvračala je Svetlana kobajagi uvređeno, a u stvari je uživala da se zaštitnički ponaša posebno prema sedam godina mlađem bratu Slobodanu. Od malih nogu bila je veštija i brža od njega i u svim muškim igrama, pa je ona njega usmeravala, bodrila i učila važnim cakama da bi doskočio drugarima. Na dve godine mlađu sestru Gordanu nije bilo potrebe posebno da pazi, bila je prava devojčica i obožavala je da se igra s lutkama. Ipak, uvek joj je bila na oku. Blizak i zaštitnički odnos prema sestri i bratu, ali i roditeljima, Svetlana je zadržala i kasnije u životu, ma koliko ih putevi razdvajali.

Gordana je postala ekonomista, sa porodicom se za vreme rata iz nužde preselila u Australiju i iz Melburna je stalno bila u kontaktu sa sestrom i bratom, dok je Slobodan ostao u

Tuzli, postao metalostrugar i oženio se. Često je u Beogradu kod najstarije ljubimice.

Nemirnog duha i uvek zauzetih ruku, nije marila za upozorenja i zabrane ni kad je kao jedanaestogišnja devojčica obolela od meningitisa. Posle uobičajeno celodnevnog boravka na igralištu za vreme raspusta, samo se stropoštala ispred vrata. Gorela je u visokoj temperaturi, ali ništa nije nagoveštavalo da je zakačila tako opasnu bolest. Ispitivanja su trajala danima, toliko da je u jednom momentu i život bio u opasnosti, pa ne čudi što joj roditelji u periodu ranog oporavka nisu dozvoljavali da proviri iz kuće.

Meningitis nije šala, upozoravao je otac i kasnije, ali ona je već bila pronašla način da se iskrada i nastavi s jurnjavom. U košarkaškoj sekciji, već posle prvih treninga, dobila je nadimak „Kalimero” i pedagoško objašnjenje trenera da je „malo” preniska za košarku. Nije joj bilo pravo, ali se nije mnogo ni potresla zbog njegovih reči, naročito posle poziva nastavnika Branka Dešića da svrati na rukometni trening.

Nisu mnogo više od mene, tešila se Svetlana i bez razmišljanja se našla u okviru gola, ne primećujući da nijedna druga devojčica tamo nije htela. Sitna, hitra i malena, stizala je da zaustavi skoro svaku loptu, izlažući telo i nepotrebnim udarcima, pa je ubrzo sve bolelo od ove nove igre.

Nikad se ni od čega nije čuvala, pa je i bolove brzo i lako prevazilazila. Rano je shvatila da po nosu više dobije onaj što se stalno nešto čuva i strepi, nego kad hrabro ide napred.

Ovom prilikom zboleo je samo mali, lepo izvajan nosić, posle nesmotrenog šuta jedne snažne devojčice, ali najviše spoznaja da je nasamarena. Posle polučasovnog boravka na голу, shvatila je da nijedna igračica nema nameru da je zameni i da je na neki način iskorišćena.

Nije želela da se vidi koliko je zbog toga uvređena i besna pa se samo polako, u polučučnju da je ne primete, izmakla sa gola, zgrabila prvu loptu i vešto zauzela mesto u polju, daleko od stativa.

A tamo, tamo je bio pravi raj!

– U, al' je ovo dobro, kao stvoreno za mene! – iskrila je kod kuće.

Nastavnik ništa nije morao dva puta da joj objasni, a neretko je činila majstorije i pre nego što bi joj pokazao. Bio je oduševljen njenim pokretima, osećajem za igru, razumevanjem, posebno njenim zalaganjem, pa je brzo postavio na udarno mesto, bekovsku poziciju, gde se kretala slobodno, a reagovala instinktivno, živahna u igri kao tigrić.

Na isti način je prepoznavala pravo vreme za šut, najbrže rešenje da se izbegne protivnik, presudni momenat za izlazak na igrača u odbrani. Ipak, najviše je volela da šutira, pa je davala i deset golova po utakmici i ubrzo postala prvi strelac Druge lige i najbolja igračica Jedinstva iz Tuzle, kluba za koji je zaigrala kompletna školska ekipa.

Bila je rođeni vođa, a tu ulogu je rado prigrlila i tako se predvodnički i ponašala, otresito, odgovorno i hrabro. Ničeg se ona nije plašila, ni od čega strepela, pa je iznenađeno malo u zbilji, malo u šali uzvratila kad joj se drugarica požalila da ne sme da šutira koliko bi trebalo i koliko trener to traži od nje, jer se plaši da ne promaši:

– Bože, svašta od tebe Miro, pa to je samo igra, ništa strašno ne može da ti se dogodi! Nije to babaroga, pa da se bojiš, vidi, nema ni mraka. Mira je već na sledećoj utakmici iz šest šuteva postigla pet golova.

Svetlanu su na ulici počeli da prepoznaju kao igračicu, pa više nije imalo smisla kriti od roditelja da trenira, bacati

torbu s opremom sa balkona, a izlaziti na vrata s knjigama pod miškom i objašnjenjem:

– Idem kod Mire da bubam.

– Da nešto ne kriješ od nas? – pitao je otac sa snebivaњem kad su ga prijatelji obavestili o kćerkinim sportskim uspesima. Mucala je i vrdala, ali je na kraju s nedužnim izrazom lica sve lepo priznala i, ostala čitava. I njoj je laknulo, već joj je dozlogrdilo jednoipogodišnje skrivanje.

– Čuti, bar se ustremila na nešto, imaće gde da se istrči, izduva tu svoju neobuzdanu energiju, a da ne napravi neku glupost – odahnula je majka, mada joj nije bilo pravo što je Svetlana sve uradila na svoju ruku.

– Tata, tata, da vidiš samo kako me sluša mala lopta, mogu da uradim s njom šta god hoću! – hvalila se ocu, srećna, presrećna što o rukometu sad može da priča do mile volje.

Uvek je imala neodoljivu potrebu da pokaže i iskaže ono što oseća. A da ljudi retko tako rade, toga ni kao baka, u pedesetoj godini, uopšte nije bila svesna.

– Upravo te to čini posebnom, ta tvoja bezazlena prirodnost i otvorenost, kad tako raširiš te srneće oči... Čovek bi rekao, pravo nevinašće! – našalila sam se na proslavi proglašenja za najbolju rukometašicu sveta svih vremena u hotelu *Hajat*.

– Pa i jeste tako, mi sportistkinje smo prave bebe za ostale, samo što to retko ko primeti, zamaže im oči naš snažan izgled i borbenost na terenu. Mi igramo isključivo fer i iskreno, i mislimo da svi tako rade, otvoreno i bez zadnjih namera. Na žalost nije tako... Mnogo smo zbog toga propatile i često gubile, ali ja se ni zbog toga ne bih s drugima menjala. Oni su u gubitku, ne mi. Ko ne primeti kakve smo nije ni vredan

pažnje, a ko uvidi našu nežnost i dobrotu, dobija mnogo – nastavila je Svetlana Magić da zaključuje posle ceremonije, zaljubljeno gledajući svog četvrtog supruga. Na otkrivenom i savršeno oblikovanom kolenu, tek ponegde oštećenih linija, cupkala je prvog unuka, ozarena kao šiparica. Blistala je od sreće okružena porodicom, prijateljima, predstavnicima svetske rukometne federacije koja je i izabrala za najbolju na svetu ikada, nama saigračicama.

– Ti nisi igrala, prosto si... svojim telom igri davala oblik! – birala sam reči ganuta njenim, našim uspehom. – Tako nesputana, potpuna, prepuštena igri više od svih. Najviše zbog te slobode si baš ti i izabrana za najbolju u vekove. Tako strasno igrati, toliko dugo trajati i, istrajati... I sad imaš tu istu hrabrost da potpuno živiš sebe, ma šta ko mislio o tome. Savršena si baš takva kakva jesi, sa svim svojim manama.

– Sva sam se naježila, vidi! Divna si, volim te – zaplakala je i Ceca čvrsto me grleći. Mada su nam se sportski i životni putevi često razmimoilazili, i mada se nešto posebno nismo družile ni kad smo igrale zajedno u klubu ili reprezentaciji, izuzetno smo bile bliske, jedna drugu dobro osećale i, pošto-vale.

Dva potpuno različita tipa, istog imena i nadimka, godišta i iste igračke pozicije, na desnom beku (s tim što je ona desnoruka), a sasvim različitog senzibiliteta i drugačijeg sportskog puta (ja sam rukomet počela da igram sa šesnaest godina, kad je ona već proglašena najboljom na svetu!) zajedno ili uporedo smo prošle kroz takve životne drame zbog kojih ćemo zauvek ostati povezane.

– Mama, zašto se ljudi plaše da pokažu šta im je u srcu – znatiželjna je bila mala Svetlana.

– Boje se da ih neko ne povredi, sine, ustežu se i zbog toga što odrasli ljudi ponekad zloupotrebe tu njihovu iskrenost, pokušavala je da objasni majka Ivanka.

– E, nikad neću da se bojim, nikad, to je kao da ne živiš! – prkosno je odgovorila i odjurila na trening.

* * *

Na utakmicama se ponašala kao da je na najobičnijem treningu. Toliko je bila opuštena i prepuštena igri da nije stizala ni tremu da oseti. Ponekad joj se samo događalo, o nekim baš značajnim duelima, da ode dva puta zaredom u WC, progundā nešto sama sebi u bradu, zvučno pljesne dlanovima i, to bi bilo sve.

A, sve što joj se događa, duboko je i burno preživljavala. Lako je bilo s njenim radovanjima, neobuzdanom srećom kad pobeđi, ali s tugom zbog poraza, najteže se izlazilo na kraj. Tada su dolazile njene ćutnje i durenja, navale besa i plača, pa je malo ko u kući mogao da je umiri. Trzala se u snu, motala utakmicu po glavi kao da opet igra i tako je radila do kraja svoje karijere. Uglavnom, imala je miran i zdrav san. Retko je gubila.

Te, 1972, devojčice su polako počele da napuštaju rukomet, okretale su se nekim drugim obavezama, ali ne i Svetlana. Žestoko se bacala po betonu kao da je od gume, krila izlupana kolena od trenera da je ne bi izveo iz igre, jurila kao da obara svetski rekord, nezavisno od snage protivnika, i nikad nikom nije priznavala da je bolji.

Kao prvi strelac lige, radila je „samo” tri stvari i o njima govorila bezazleno, bez pomisli da su one sama srž rukometne igre:

– Skočim i ako me neko tako drmne da ne mogu da šutnem, dajem loptu igračici na crti, a ako je i ona pokrivena, predajem je nekom od slobodnih oko mene, ili prebacujem skroz na krilo. Ima nas dovoljno i uvek se stvori nešto novo, još bolje...

S takvim razmišljanjem je 1973. postala juniorska reprezentativka Bosne i Hercegovine i glavna preokupacija mnogih klubova u Jugoslaviji. Najviše najuspešnijeg – Radničkog iz Beograda.

Nestrpljiva da postigne gol više, na Crvenom krstu otkriva i „četrvtu stvar“: kao dešnjak, odbrambenog igrača cima udesno, potom ulevo, pa opet udesno i punom brzinom se baca kroz otvoren prostor ka голу. Radila je to tako iskonski, spontano i toliko nesvesna tih svojih prirodnih kretnji da je mnogo godina kasnije tvrdila da joj je tu varku, njen najjači adut, pokazao rukometni čarobnjak Vinko Kandija. A, nije bilo baš tako.

– Vidiš li ti, Davide, ti Gospe, da to dete samo ide u takvu fintu?! Nju treba samo pustiti i, malo ukrotiti – šaputao je zadivljeno Kandija, trener Radničkog i reprezentacije Davidu Kaliniću, uživajući u Cecinom nadmudrivanju sa seniorkama Jugoslavije na testiranju „plavih nada“ u Beogradu.

Kalinić, predsednik kluba i ugledni društveno-politički radnik i sam je veoma dobro znao da proceni i otkrije talenat, pa se složio sa Vinkom Kandijom da je Svetlana, bez sumnje, najobdarenija, kao stvorena za Radnički, i krenuo sa svojim ljudima na razgovor sa Dušanom Kitićem u sedište kluba, beogradsku kafanu *Starac Vujadin*.

– Ljudi su ozbiljni, zašto ne bi igrala za njih, govorio joj je otac, dok je u njenoj glavi odzvanjalo:

– Napustiću Tuzlu... dom... porodicu...

Srce joj je lupalo od uzbuđenja u ušima, nije bila u stanju ni da progovori dok joj se u glavi rojilo od misli. Svašta joj je padalo na pamet. Dok su slike zamišljenih događaja velikom brzinom promicale ispred njenih raširenih očiju, osećala je i ushićenje i zebnju, i radost i tugu. Prevagu je donela jedna nova emocija, obuzimala je kasnije u životu pred utakmice ili druge važne događaje. To je bio izazov, njen najveći pokretač.

U maju se već spremala na duži put za Beograd i Radnički, put koji će trajati 12 godina.

– Probaj, ništa te ne košta – bodrila je majka. – Pokušaj da pronadeš svoju sreću, nešto bolje od ovog u Tuzli. Vidiš da jedva sastavljamo kraj s krajem... Probaj, pa ako ne ide, ti se vrati kući, ovde će uvek biti tvoj dom – rekla je i stoički ispratila Svetlanu na stari prašnjavi put. Suze je pustila tek te noći, na ramenu svog supruga, u mraku i tišini njihove skromno nameštene sobe.

Ceca je sedela u crnoj elegantnoj limuzini između dva najveća čoveka koje je dotad videla, stasitog Davida Kalinića i vitkog, kao strela uspravnog tehničkog sekretara Radničkog, Branka Kosovića. Sve što je čula usput od njih, učinilo joj se zanimljivim dok nije došla u Beograd i kročila u hladni hotel *Turist* u Sarajevskoj ulici. Dobro čuvana i skrivena od javnosti, zazirala je od ljudi i visokih zgrada, a najviše se plašila zvuka tramvaja i šina.

Petnaesti rođendan, 7. juna 1975, slavi u društvu kelnerica i šankera u hotelu, suzama gasi svećice na velikoj, beloј šlag-torti, poklonu Davida Kalinića i na salveti drhtavom rukom piše:

Čika Davide, ne mogu bez mame i tate, vraćam se kući. Hvala na svemu, sve pare što ste mi dali vratiću čim završim trgovačku školu i počnem da radim u prodavnici.

Umazanu poruku ostavila je na prozoru njegove kuće, nekako pronašla autobusku stanicu i vratila se u Tuzlu.

Majka nije ništa pitala i nije se čudila. Poznavala je dobro njenu ćud, spremnost da uradi šta naumi i da se naglo predomisli.

Posle tri dana provedena na mestima koja je najviše volela, s društvom koje se u srcu nikad do kraja nije ni oprostilo od nje, veselo se vratila u Beograd, kao da ništa nije bilo i tamo pronašla novi dom.

Jedinstvo se nije lako odreklo svoje najbolje igračice, male reprezentativke i kako je prekršen ugovor bio na strani njenog matičnog kluba, Ceca prvi put u karijeri zbog rukometnih propisa pauzira godinu dana. A, ta godina, to je bila bogata godina.

* * *

U trenera Vinka Kandiju gledala je kao u boga, a on joj je posvećivao posebnu pažnju, najviše na jutarnjim individualnim treninzima, kad je često samo sa njom radio i po dva sata, bez stajanja. Inače ovaj vrhunski rukometni stručnjak, jedan od najboljih na svetu svih vremena, nije dozvoljavao da se stoji na treninzima ni dok se čeka na red za šut. I tada se moralo bar u mestu cupkati i neprekidno vrteti loptom oko tela. S osmehom.

Sa istim poštovanjem gledala je i slušala i saigračice, prave asove, Ivanku Šuprinović, Jadranku Antić, Živku Stevanović, Milenku Sladić, Zdenku Leutar...

Zadivljujućom brzinom pamtila je sve što su joj pokazivali, a usvajala samo ono što je osećala da njoj leži i to bogato koristila na terenu. Bila je uključena u sve kombinacije koje su se igrale u Radničkom, preko dvadeset raznih rukometnih polaza, iz kojih je opet proizilazilo pregršt mogućnosti, a iz njih još, i tako u nedogled.

Ta rukometna neograničenost opijala je Svetlanu:

– Kako ja volim što akcija ne mora da se završi onako kako je zamišljeno, kako smo je na startu postavile. Što iz jednog poteza, u času može da nastane bar pet novih, što usred pokreta mogu da se predomislim i u poslednjem momentu uradim nešto deseto. Ono što osetim, što mi se u času učini boljim, što se najmanje očekuje. Mmmm, milina, kao da zajašeš vetar! – u istom osećaju slobode je uživala igrajući bezmalo četrdeset godina.

Radoznala, silovita, puna praskajuće, neiscrpane energije, brzo je postala miljenica društva na Crvenom krstu, i uopšte u rukometu, pa se osećala zaštićenom i potrebnom, a to joj je posle nespontanosti uvek bilo najvažnije. Uz to, čvrsto je odlučila da ostvari jedan san.

– Kakva igračica, k'o grom! E, ima da budem kao ta Mara Torti, u svemu. I dres ću s brojem 6 da nosim i najbolja na svetu ima da budem, i bolja od nje! – zadivljeno je gledala sve mečeve reprezentativki Jugoslavije, posebno u neverovatnu Maru, takođe izuzetno lepu igračicu, maštala kako će i ona tako moćna i nepredvidiva da bude u dresu sa državnim grbom.

Istovremeno, silno je i brzo želela da upozna i sve čari Beograda, pa joj je malo bio jedan dan da obiđe sve što joj je zapelo za oko i uradi šta poželi. Iz sve snage se prepuštala slobodi, a snaga joj je bila neiscrpana.

Bila je to najobičnija trening utakmica između Radničkog i reprezentacije Jugoslavije, igrale su skoro sve igračice kluba sa Crvenog krsta. Kandida je takođe imao duplu ulogu, bio je i trener Krstašica i selektor, pa je tokom igre menjao sastave, da bi video ko će se kako snaći i gde mu je zapravo mesto. U drugom poluvremenu, na petnaestak minuta ubacio je i nju među reprezentativke, mada je bila neiskusna i ubedljivo najmlađa. Postigla je tri gola iz tri laka šuta, izvela nekoliko odličnih asistencija i tako se, kao slučajno, sasvim nametljivo ugnezdila u plavi tim.

Bila je još juniorka, ali već prilično snažna, i onako od boga dobro razvijena, samouverena, brzomisleća, delovala je nekoliko godina starije. Taj utisak je pojačavala i šminka (uvek samo maskara za trepavice), ali pre svega prirodna privlačnost i posebni, zavodljivi pokreti. Nisu gubili na ljupkosti zbog njene skoro muške snage i borbenosti.

Zbog svega toga, a pre svega zbog one nevidljive sile koja se kod nje tako snažno osećala i ogledala kroz besprekornu tehniku, jedinstven šarm i prkos, igrala je ubedljivo najatraktivniji rukomet.

To je naravno budilo ljubomoru kod nekih, manje obdarenih igračica:

– Ova Ceca, kao da hoće ceo svet da zavede, vidi samo kako koketira – ogovarale su je poneke, a ona ih nije ni primećivala, kao što ni svoje neodoljivosti nije bila potpuno svesna, nije stizala. Uživala je u sebi i životu.

Ubrzo je osetila slast prvog međunarodnog turnira i tako, sa 16 godina, postala najmlađe, najslade „plavo” u rukometu, bez odigrane utakmice u Prvoj ligi. Još uvek je čekala ispisnicu matičnog kluba Jedinstva, željnog da dobro naplati bogatom Radničkom prve rukometne korake Svetlane Kitić.

Svidela joj se Odesa. Crno more je tako romantično u septembru, tako mirisno, govorila je zadivljeno i već na prvoj utakmici Kupa SSSR nimalo romantično, već razarački, muški, zaigrala je protiv Čehoslovačke. U groznici je odigrala poslednjih deset minuta, postigla šest golova, preokrenula rezultat i donela pobedu reprezentaciji Jugoslavije (23:17).

Uveče, pred spavanje, poverila se drugaricama:

– Tek sad umirem od straha! Tako me je iznenadio kad je rekao da uđem u igru da sam mislila da ću slomiti zube od drhtavice, samo nisam imala vremena...

Te noći nije ni trenula. Ispred umornih očiju smenjivale su se slike iz ranog detinjstva, igranja u Jedinstvu, dolaska u Beograd, isprekidane najsvježijim prizorima sa prve utakmice u dresu sa državnim grbom.

– Bože, da li je ovo stvarno... Ja, reprezentativka Jugoslavije! – šaputala je sebi u bradu na terasi hotela *Arka-dija* zagledana u nepregledno more.

Ona uz majstore rukometa: Dragicu Palaversu, Ivanku Šuprinović, Nađu Abramović, Kaju Ileš, Anu Titlić, uz nadolazeće Zoricu Pavićević, Vesnu Milošević, Rene Lepoglavec. I mada je najmanje igrala, uziskusnu Palaversu bila je naš najbolji strelac protiv Čehinja i Mađarica. Pokazala je da na nju može da se računa, istakli su sportski novinari.

– Pamtim mnoge detalje sa tog prvog izlaska u svet – sećala se godinama kasnije. – Posle poraza od odličnih Mađarica (19:13), koje je predvodila čuvena Amalija Šterbinska, bile smo strašno utučene zbog loše igre i rezultata. Ali, ne zadugo, niotkuda se pojavio naš poznati pevač Miki Jevremović, izveo nas na večeru i čitavu noć samo za nas pevao. Bilo je divno, na sve se zaboravilo!

Kupujte knjige na Internetu!

www.dobra-knjiga.com

Naša Internet knjižara namenjena je svim ljubiteljima knjiga. Na njenim stranama pronaći ćete najnovije knjige iz raznih oblasti, prikaze aktuelnih izdanja, biografije vaših omiljenih pisaca... Nadamo se da ćete nas i ubuduće posećivati. Vaše kritike i predlozi su dobro došli.

Knjižara Dobra knjiga Beograd

Maksima Gorkog 137 (ugao sa Tomazeovom)

11107 Voždovac - Beograd

Radno vreme: ponedeljak-petak 09.30-18.30č,

subota: 09.30-14.30č.

Telefoni: +381(0)11 24.02.187

+381 (0)65 22.33.763 (mob)

Uživajte u čitanju!